

**BESLUITENLIJST VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE
RAADSCOMMISSIE SAMENLEVING d.d. 14 oktober 2021 (reguliere aanvang 20.00
uur)**

**Een integrale geluidsopname van deze vergaderingen is te beluisteren op
www.papendrecht.nl**

Aanwezig:

Mevrouw H.M. van Wijngaarden, voorzitter.

De heer M. H.A. Verweij (PAB), mevrouw S.J.A. Verdoorn-de Lang (PAB),
mevrouw K.E. Middelkoop-van den Adel (CDA), mevrouw S.H. de Keizer (VVD),
mevrouw A. Bokma (VVD), de heer J.L. van Erk (Christen Unie), de heer A.P.J.
den Dekker (Christen Unie), heer J.G.S. van der Tak (Onafhankelijk Papendrecht),
de heer M.G.C.H. Hardam (Onafhankelijk Papendrecht), mevrouw T.C. van ES
(D66), de heer S. Suijker (D66), de heer A. Boersma (SGP) (ter vervanging van de
heer W. Goudriaan (SGP)), de heer H. Mooij (PvdA), de heer T. Wolters (PvdA), de
heer L. Quist (GroenLinks) en de heer B.H. Grimmius (GroenLinks).

Mevrouw A. Nienkemper en de heer M. van Dijk, projectleiders gemeente
Papendrecht, inzake agendapunt 08;

Mevrouw B. Den Outer, projectleider afbakening jeugdhulp JB Lorenz, inzake
agendapunt 09.

De heer C. de Ruijter, portefeuillehouder;

Mevrouw C. Verver portefeuillehouder;

De heer P.L. Paans, portefeuillehouder;

De heer A.M.J.M. Janssen, portefeuillehouder.

Mevrouw M. Muijzer griffier;

Mevrouw K. Bijman, raadsadviseur.

Afwezig:

01. Opening.

De VOORZITTER opent de vergadering en heet eenieder van harte welkom. Er
zijn geen afmeldingen.

02. Vaststellen van de agenda.

Omstreeks 21.20 uur komt mevrouw Den Outer om met de commissie in gesprek te gaan
over de afbakening jeugdhulp (agendapunt 9). Afgesproken wordt dat op dat moment
gekeken wordt hoe ver het staat met agendapunt 8, en of we dit punt op een logisch
moment kunnen onderbreken voor agendapunt 9. De agenda wordt ongewijzigd
vastgesteld.

03. Vaststellen van het verslag van 16.9.2021 en 28.9.2021

De heer MOOIJ merkt op dat hij op pagina 4 van het verslag van 16.9.2021 niet heeft
gesproken van praktijkonderwijs maar van **praktijkgericht onderwijs**.

Het verslag wordt gewijzigd en de verslagen worden aldus vastgesteld.

04. Inspreekrecht.

Er wordt geen gebruik gemaakt van het inspreekrecht.

05. Vragenkwartier.

Mevrouw VERDOORN vraagt of er bij het **organiseren van bijeenkomsten en webinars** die **overdag** plaatsvinden rekening kan worden gehouden met het feit dat de meeste raadsleden een baan hebben en overdag werken. Portefeuillehouder JETTEN begrijpt dit punt en zal dit meegeven aan de partners die deze bijeenkomsten organiseren. Zij stelt voor om te kijken of de webinars teruggekeken kunnen worden. Mevrouw VERDOORN vraagt of er bij de Beatrixschool i.v.m. **recente vernielingen** (van een insectenhotel, planten en meubilair) een **bordje verboden toegang** kan worden geplaatst, zodat men ongewenste personen makkelijker kan verwijderen. Portefeuillehouder DE RUIJTER merkt op dat men nog geen klachten over verstoring op de pleinen van de Beatrixschool heeft ontvangen, maar betreurt dat vandalisme plaatsvindt. Hij stelt voor, alvorens een bordje te plaatsen, eerst contact op te nemen met de directie van de Beatrixschool.

Er zijn verder geen vragen.

06. Lijst van ingekomen stukken en mededelingen.

Mevrouw VAN ES wenst inzake D.01 **signalerend huisbezoek**, dat haar fractie in januari 2020 heeft aangekaart en dat na een motie i.v.m. privacy van ouderen is stilgelegd, de gelegenheid te nemen aan te geven hoe tevreden zij over de huidige aanpak is. Er is door het OCD uitgebreid onderzoek gedaan, de functionaris gegevensbescherming is betrokken geweest en er zijn op een tal van punten aanpassingen gedaan waardoor mensen zich (mogelijk) niet meer gedwongen voelen om mee te werken. Tevens wordt met de digitale gegevensopslag en verwerking veel beter omgegaan. Zij uit haar complimenten aan het college hiervoor. Portefeuillehouder VERVER dankt haar voor de complimenten.

Men gaat akkoord met de behandeling van deze stukken. Er zijn verder geen mededelingen en/of opmerkingen.

07. Regionale aangelegenheden.

a. Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid en SOJ;

Portefeuillehouder PAANS noemt de punten die zijn besproken tijdens de AB-vergadering van 30 september jl.: de brief van de Provincie m.b.t. de **jaarrekening/begroting 2020-2022**, waarbij men heeft aangegeven normaal toezicht te zullen uitoefenen. Men heeft besloten het **contract met de accountant** van BDO te verlengen. Men heeft gesproken over de **invlechting van de SOJ** binnen de DG&J. Tenslotte heeft men een **update over het inkoopproces** ontvangen. Bij de volgende AB-vergadering zal de uitkomst hiervan worden gedeeld, die de portefeuillehouder op zijn beurt met de commissie zal delen.

b. Gemeenschappelijke Regeling Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden (Drechtwerk);

-

08. Voorstel haalbaarheidsonderzoek VO-scholen.

De heer MOOIJ merkt op dat hij mede namens de GL-fractie spreekt. Men is kritisch op dit dossier en is nog steeds niet gerustgesteld door de reactie van het college op de **aanbevelingen van de second opinion**. Men vaart blind op de magere onderwijskundige visies van beide schoolbesturen en handhaaft de opvatting dat het niet aan het college is een inhoudelijke onderwijskundige visie te formuleren. Deze passieve opstelling van het college leidt tot de **beleidsarme toekomstvisie** waarbij Papendrecht kansen wordt onthouden tot perspectief rijker onderwijs. Bovendien wordt er, op basis van onvolledige plannen en zonder gemeentelijke visie, voorgesteld een historisch ongekend hoge investering te doen.

Vervolgens gaat de heer MOOIJ in op de schriftelijke reactie van ICS.

Aanbeveling 1: **de sportaccommodatie**: het naar boven afronden van alle 3 de clusters vindt men niet aanvaardbaar; m.n. de 2 clusters van de Lage Waard moeten als 1 cluster worden gezien. Er wordt uitgegaan van het argument dat i.v.m. verplaatsing naar de accommodatie geen onderwijstijd verloren mag gaan. Kennelijk gaat dat argument wel op voor het VO, maar niet voor het PO. Ook het argument dat de **LO-docent** behoort tot het team van de school dat bij voorkeur werkzaam is op 1 locatie acht zijn fractie van secundair belang.

Aanbeveling 2: **praktijkgericht onderwijs**: wat de 2 directiebestuurders van de VO-scholen willen -allebei hun ontzettend dure voorziening voor de technieksector- is bepalend voor het college, waarbij men de kansengelijkheid noemt. De heer MOOIJ vindt echter dat er sprake is van **kansenongelijkheid** en vindt het een gemiste kans om 1 voorziening te maken voor het aanbieden van het praktijkgericht onderwijs in de sector techniek voor de profielen PIE (Produceren, Installeren en Energie) en BWI (Bouwen, Wonen en Interieur). Men **mist de kans op extra profilering en mogelijke samenwerking** met DVC en het bedrijfsleven en om, als het in 2023 verplicht is, een praktijkgericht vak aan te bieden aan de leerlingen van de technische leerweg, die juist op het WZC omvangrijk is. Weg de kans om de Havo kennis te laten maken met techniek! Als de directies van de scholen alleen door hun eigen bril kunnen kijken, moet juist het college in staat zijn door een objectieve bril te kijken. Met de door zijn fractie(s) genoemde alternatief kan men bezuinigen, maar vooral Papendrecht -met haar mooie technische bedrijven die schreeuwen om technisch geschoold personeel- op de kaart zetten. Tenslotte noemt hij nog de **second opinion van Hevo en ICS**, waarin men ervoor pleit hier onderzoek naar te doen. Beide fracties blijven op dit punt uiterst kritisch en sceptisch.

Aanbeveling 3: **sportvoorzieningen**: ook hier vinden de fracties dat het het college **ontbreekt aan doortastendheid**. Men vindt de conclusie van Synarchis, dat het niet goedkoper zou zijn 1 sportaccommodatie voor beide scholen te realiseren, eenzijdig en beperkt. Het zou naast een bezuiniging ook een extra kans voor Papendrecht bieden, door breder te kijken dan een voorziening alleen voor de school. De heer MOOIJ noemt talloze voorbeelden van het geslaagd delen van accommodaties (alle scholen op het leerpark in Dordrecht zitten in 1 gezamenlijk sportpaleis).

Aanbeveling 5: **financiering- en dekkingsplan**: de keuze voor scenario 2 kost volgens Synarchis ongeveer net zoveel als de alternatieven. De beide fracties stellen, omdat dit veel potentie heeft voor de scholen en voor Papendrecht, voor **andere aantrekkelijke varianten** in deze fase mee te nemen en niet pas in de definitiefase. Beide fracties vinden dat er met **prioriteit gewerkt moet worden aan een financiering- en dekkingsplan**, omdat men zonder dit plan geen uitspraak kan doen over de voorstellen van het college.

Portefeuillehouder DE RUIJTER geeft aan dat op dit moment het **voorliggende voorstel het maximaal haalbare** is voor de gemeente Papendrecht, hetgeen te maken heeft met de visie van de scholen, waarbij onderzoeksbureau Synarchis fors heeft doorgevraagd op de samenwerking. Hij merkt op dat er naast positieve **samenwerkingsverbanden** in het land ook situaties zijn waar dit niet mogelijk is. Hij hoort het betoog voor technisch personeel in de regio en merkt op dat er verschillende wegen zijn om te komen tot het **opleiden voor de arbeidsmarkt**, waarvoor beide VO-scholen hun best doen (hetgeen blijkt uit de toename van het aantal leerlingen).

De heer VERWEIJ ziet begin volgend jaar graag een **grofmazig/voorlopig dekkingsplan tegemoet**, op grond waarvan een volgende stap kan worden gezet.

Portefeuillehouder DE RUIJTER zegt toe in februari met een dekkingsplan te zullen komen.

Bij de raadsvergadering van 4 november zal de PAB-fractie (samen met andere partijen) **2 amendementen**, hoe om te gaan met ICS-adviezen en het opstellen dekkingsplan voor febr. 2022, indienen. Door de reactie van het college op de 5 beslispunten van het ICS-memo is het zijn fractie duidelijker waarom **beslispunten 4 en 5** reeds zijn opgenomen en heeft hij zich in eerdere instantie te stellig uitgelaten. M.b.t. de reacties op het memo van het college over het ICS-rapport merkt hij het volgende op:

Hij vindt het een goed uitgangspunt dat de verschillende deskundigen goed gebruikmaken van **hoor en wederhoor**.

Bij het antwoord op vraag 2 wordt duidelijk beschreven waar de grenzen van het **bemoeien met de onderwijskundige van de scholen** liggen. Waar zijn fractie initieel heeft ingezet op centraal **1 techniek gebouw** lijkt het niet meteen tot bezuinigingen te leiden wanneer men het op een andere manier zou inrichten en neigt men ernaar bepaalde feiten te accepteren.

M.b.t. punt 3 vraagt zijn fractie naar de **interactie tussen verenigingen met accommodaties en scholen**. Portefeuillehouder DE RUIJTER zegt toe dit mee te zullen nemen, maar merkt op dat er nog veel plannen uitgewerkt moeten worden en dat dit pas het begin is.

Men zal het **advies van de ICS-adviseur** (op pag. 13) dat beslispunt 4 te vroeg is, maar (op pagina 14) dat men hier (toch) mee aan de slag moet **ondersteunen**.

Mevrouw VAN ES merkt m.b.t. de 6 gevraagde besluitpunten op dat haar fractie **geen geld wil uitgeven aan verdere uitwerking** tot men zeker weet dat Papendrecht dit (100 miljoen) kan betalen en weet wat dit betekent in de begroting. Men zou bij de schoolbesturen ook de indruk kunnen wekken dat de bouw doorgaat. Hier komt bij dat wanneer men het niet kan betalen de inwoners **de gemeente niet serieus zullen nemen**. Men moet eerst weten of iets financieel haalbaar is voordat men een PvE gaat uitwerken. Daar waar de PAB-fractie terugkrabbelt, waar men in de beeldvorming duidelijke uitspraken heeft gedaan, zal de D66-fractie -wanneer blijkt dat de dekking niet rond te krijgen is- duidelijk aangeven **hoeveel geld er is verspild**. Haar fractie wenst de aanpassing op **beslispunten 4 en 5** (niet uitwerken PvE en z.s.m. komen met een dekkingsvoorstel) **te amenderen**. Portefeuillehouder DE RUIJTER merkt op dat deze besluiten nodig zijn om te kunnen bepalen of de plannen betaalbaar zijn. Daar komt bij dat de gemeente er vanuit haar wettelijke taak toe verplicht is te zorgen voor goede en veilige onderwijshuisvesting.

Op de vraag van mevrouw VAN ES naar de **betaalbaarheid** merkt portefeuillehouder PAANS op dat de jaarlasten van 80-100 miljoen investering in de VO-scholen niet

volledig in de begroting staan, dat extra dekking nodig is en de uitdaging zeer groot. Om deze reden zegt hij toe voor de verkiezingen met financiële denkrichtingen, het totale kostenniveau en de opbrengstpotentie, voor dekking van de jaarlasten te komen. Tevens is het van belang dat het PvE en het voorlopig stedenbouwkundig ontwerp, waarvoor dekking beschikbaar is, voortgang vinden.

Onderwijsvisie: daar waar het nu veel over de gebouwen gaat en minder over de visie merkt de GL-fractie op dat men aan het 3^e duo schooldirecteuren en de 3^e visie toe is, hetgeen niet veel vertrouwen voor de toekomst wekt. Haar fractie steunt het pleidooi en de kritiek van PvdA en GL.

Haar fractie vraagt zich in het kader van de **kansengelijkheid** af wat er wordt bedoeld met de definitie van de scholen dat Havo en Vwo in de buurt moet zijn van het Vmbo en wiens kansen dit vergroot. Tevens vraagt zij zich af waarom **de kansen van de Vmbo-leerlingen lager** worden ingeschat. Portefeuillehouder DE RUIJTER geeft aan dat het geenszins het geval is dat beide scholen de Vmbo-leerlingen een ander soort leerling vindt, men vindt het belangrijk dat de scholen bij elkaar zitten zodat in de toekomst ook door Havo-vwo groepen van technieklokalen gebruik kan worden gemaakt.

M.b.t. het **gescheiden houden van de identiteiten** merkt mevrouw VAN ES op dat het juist belangrijk is om in de huidige maatschappij waar iedereen zijn eigen identiteit mag hebben in de eigen identiteit te blijven staat. Haar fractie vindt beide scholen op hun eigen eiland en het eigen bubbel eerst denken **ouderwets, zorgwekkend en niet van deze tijd.**

Mevrouw MIDDELKOOP kan zich **vinden** in het haalbaarheidsstudie huisvesting VO-scholen van Synarchis en de reactie van Hevo en het daaruit **voortvloeiende raadsbesluit.** De second opinion van ICS -die spreekt over een prima eerste inzicht in een complexe opgave- heeft de mening van haar fractie niet veranderd. De CDA-fractie is van mening dat er adviezen in staan die opgevolgd dienen te worden (men heeft van de wethouder begrepen dat sommige aanbevelingen niet in het haalbaarheidsonderzoek staan, maar wel onderzocht zijn). Zij vraagt zich af waarom ICS bij adviespunten 2 en 3 het regionaal plan **onderwijsvoorzieningen, het sportakkoord en het sportbeleid niet heeft meegenomen.** Haar fractie is het **niet eens** met het voorstel de **punten 4 en 5 uit het raadsvoorstel te halen**, men vindt dat uitstel van het uitwerken van een PvE en een voorlopig stedenbouwkundig ontwerp voor vertraging zorgt. Het advies van ICS bij punt 4 is om te vragen om een visie op de woningbouwkansen op de betrokken locaties, waarbij een passende inbedding in de omgeving het uitgangspunt is. Het PvE en voorlopig stedenbouwkundig ontwerp hoeven niet tot in detail uitgewerkt te worden om een dekkingsplan op te stellen en hieraan kan tegelijkertijd worden gewerkt. Mevrouw MIDDELKOOP spreekt in dit kader van een kip-ei verhaal en is **groot voorstander van een grofmazig dekkingsplan** -dat men uiterlijk februari 2022 ontvangt- met de kennis van nu rekening houdend met fasering van het traject en spreiding van uitgaven, zodat men na de verkiezingen een nieuwe raad van dienst kan zijn met een gedegen dossier. Tenslotte merkt zij op dat het onderwijs zich er terdege van bewust is dat **nieuwbouw geen gelopen race** is en dat men een **zorgplicht heeft tegenover het onderwijs.** De CDA-fractie kiest voor een voorlopig dekkingsplan met meerdere financiële uitwerkingen, waar inzichtelijk wordt gemaakt hoe de geplande ontwikkeling betaald kan worden. Tegelijkertijd kan er gewerkt worden aan een ruimtelijk PvE en een voorlopig stedenbouwkundig ontwerp. Portefeuillehouder DE RUIJTER merkt op dat men het ICS-rapport serieus neemt en dat men zich laat leiden door het regionaal platform onderwijs.

De heer VAN DER TAK steunt het betoog van de heer Mooij op **de inhoud** en vindt dat mevrouw Van Es een principieel punt raakt over de **betaalbaarheid**. Zijn fractie vindt voor beiden iets te zeggen. Men heeft een **plicht naar de kinderen**, maar ook om het **huishoudboekje op orde** te houden. Hij noemt hierbij de zorg voor een artikel 12 gemeente, in de begroting 2022 leest hij dat de structurele exploitatieruimte in 2024 -2% is, terwijl de artikel 12-norm 0,5 % is. Op zijn vraag aan de wethouder wat er gebeurt wanneer een grofmazig dekkingsplan uitwijst dat men **dit niet kan betalen en het effect heeft op de structurele vrije exploitatieruimte** antwoordt portefeuillehouder DE RUIJTER dat hij zijn zorg om de artikel 12 gemeente heel serieus neemt. Men moet wettelijk iets doen voor het onderwijs en tegelijkertijd zorgen dat de begroting op orde is, waarover de raad in de toekomst een aantal keuzes dient te maken. De heer VAN DER TAK vraagt de commissieleden of men niet vindt dat men dit **aan de nieuwe raad moet overlaten**. Na december in het jaar van de verkiezingen worden normliter geen ingrijpende besluiten meer genomen. Portefeuillehouder PAANS bevestigt dat er geen sprake is van een raads- of collegebesluit, maar van informatie die opgenomen kan worden in het overdrachtsdocument naar het volgende college.

Mevrouw BOKMA vindt het voor een goede afweging noodzakelijk dat er inzicht wordt gegeven in de **kosten van renovatie** naar **BENG-normen**, voorzien van een PvE. Graag ziet men in het uiteindelijke plan een uitwerking van de **levensduur van de investering**: renovatie naar BENG-normen voor 20 jaar of voor 50 jaar met nieuwbouw. Tevens ontvangt men graag een **actuele versie van de routekaart**, voorzien van een tijdstip van het point of no return. Nu besluit men alleen over de uitwerking van scenario 2, pas daarna over de bouw en het budget daarvoor. Nu 'ja' zeggen betekent zeker niet dat men 'ja' zegt tegen toekomstige nieuwbouw. De VVD-fractie zou in de uitwerking ook de **investering uitgesplitst** zien worden naar schoolgebouwen, sportfaciliteiten, herinrichting van de openbare ruimte en de ontwikkeling van de vrijgekomen locaties. Uiteraard ontvangt men in februari 2022 graag een **grofmazig dekkingsplan**. Portefeuillehouder DE RUIJTER merkt op dat men een voorlopig PvE en stedenbouwkundigkader medio 2022 tegemoet kan zien. Hier zullen geen wind- en zonstudies bij zitten. Ook zegt hij haar toe de raad een routekaart voor 2022 te doen toekomen. Verder merkt hij op dat dit dossier tot 2032 zou kunnen lopen.

De heer DEN DEKKER heeft namens zijn fractie een eenvoudige en korte visie op dit dossier: **'ja' voor nieuwe, duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen** voor het VO-onderwijs, maar men wil de gemeente **niet financieel klemzetten**. Inzake de reactie van het college op de ICS-aanbevelingen neemt het college het advies voor een **nadere onderbouwing van gymlokalen en locatiekeuze** voor nu niet over, maar wel voor de toekomstige ontwikkelingen. Om nu nog een haalbaarheidsstudie aan te passen is zijns inziens verloren tijd. Wat zijn fractie gerust stelt is dat de **keuzes nog niet in steen gebeiteld** zijn. Inzake het advies m.b.t. de regionale context schrijft het college dat er door de scholen een RPO wordt opgesteld en **begrijpt hij de keuze** van de portefeuillehouder zich **niet met de onderwijsinhoud te bemoeien**. **Inzake de visie bewegingsonderwijs** wordt aangegeven dat het sportbeleid en het sportakkoord inzicht gaan geven in de te maken keuzes, ditzelfde geldt voor de woningbouwkansen. In beide gevallen vindt ook hij dit het **kip of het ei verhaal**, starten of langer wachten. Zijn fractie is blij dat advies 5, **het dekkingsplan**, wordt overgenomen en dat ook voor hen **Deloitte** de voorkeur heeft. Portefeuillehouder PAANS heeft contact gezocht met de heer Van Vught van Deloitte om het dekkingsplan te laten toetsen.

M.b.t. de gevraagde besluiten, **het vaststellen** van de haalbaarheidsstudie, vraagt de heer DEN DEKKER wat er precies wordt vastgesteld. Men vindt het zeker nuttig de **haalbaarheidsstudie en gegeven adviezen als uitgangpunten** te gebruiken. Inzake beslispunt 3 merkt hij op dat **scenario 2** ook voor hen het voorkeursscenario is (met de opmerking dat op de 1^e tekening de WdZ wel heel dicht bij het sloot en park staat). Portefeuillehouder DE RUIJTER geeft aan dat hierover nog geen plannen zijn gemaakt en dat dit nog niet aan de orde is.

Op zijn vraag of het mogelijk is dat **inwoners pas** wanneer er **duidelijkheid over de betaalbaarheid** bestaat **betrokken** kunnen worden antwoordt portefeuillehouder DE RUIJTER dat de inwoners op dit moment nog niet betrokken worden.

Zijn fractie vindt het **dekkingsplan** een van de belangrijkste punten en stelt voor hier vaart mee te maken. In reactie op het betoog van de heer Mooij over **samenwerking en samenvoeging** merkt hij op dat men soms zijn **verlies moet nemen** en moet accepteren dat het niet altijd gaat zoals men wil. Hij vindt niet dat de **kans op samenwerking met het bedrijfsleven** is verkeken en dat het hebben van een **andere visie** dan de scholen niet inhoudt dat het college geen visie heeft.

De heer DEN DEKKER vindt de veronderstelling van mevrouw Van Es, dat het hebben van een PvE de indruk wekt dat de bouw doorgaat, een flinke **onderschatting van de capaciteit van het schoolbestuur**, die uiteraard begrijpt dat het opstellen van het PvE niet inhoudt dat de bouw doorgaat. Mocht dit wel het geval zijn roept hij de portefeuillehouder op hen dit duidelijk te maken. Inzake de **kritiek** van mevrouw Van Es dat de **scholen niet van deze tijd** zijn, vraagt hij zich af wie bepaalt wat van deze tijd is. De bewuste en verstandige keuzes van deze scholen zijn een unieke eigenschap waarvoor scholieren en ouders kiezen voor deze school. Op de vraag van de heer Van der Tak of men het **dekkingsplan aan de nieuwe raad** moet overlaten antwoordt de heer DEN DEKKER dat het hebben van een dekkingsplan niet inhoudt dat men een besluit moet nemen.

De heer BOERSMA uit zijn complimenten voor **de inzet van de portefeuillehouder** en de medewerkers op dit dossier en de constructieve samenwerking met de scholen. Uit het raadsvoorstel is duidelijk dat het **voorkeursscenario** de steun van het college en beide scholen heeft en dat dit scenario niet bestreden wordt vanuit de second opinion. Wel vraagt hij de wethouder een **nadere toelichting van de keuze voor scenario 2**. Portefeuillehouder DE RUIJTER merkt op dat dit scenario het beste binnen de onderwijsvisie past en de meeste kansen biedt voor het secundaire spoor (aanvullende woningbouw, medegebruik sportgebouwen, meeste draagvlak bij omwonenden, etc.). De SGP-fractie staat **positief t.o.v. het raadsvoorstel** en vindt het vaststellen van het haalbaarheidsonderzoek en het uitspreken van een voorkeur voor scenario 2 nodig om verder stappen te zetten in dit proces. Het lijkt hem onjuist het college een opdracht tot een kostenberekening te geven zonder een voorkeur uit te spreken voor scenario 2. Een **narekening van alle scenario's** is zijns inziens **onwenselijk**. Zijn fractie vraagt zich af of het verantwoord is eerst op het dekkingsplan te wachten en daarna pas een besluit te nemen. Op zijn vraag wat de **gevolgen van uitstel** zouden zijn antwoordt portefeuillehouder DE RUIJTER dat vertraging nadelig is voor de scholen die forse investeringen moeten plegen m.b.t. verduurzamen en onderhoudskosten, hetgeen - omdat men dit zelf moet bekostigen- nadelig is voor de kwaliteit van het onderwijs. Ook houdt dit in dat geen voortgang wordt geboekt met ontwikkeling van de woningbouw (de grote uitdaging in de gemeente).

De SGP- fractie merkt op dat het omvangrijke project van huisvesting van de VO-scholen de **nodige kansen** (bv. woningbouwprojecten) biedt. Men verzoekt de **uitwerking van de reactie op de second opinion** door ICS aan het raadbesluit toe te voegen. Hij stelt voor het huidige college -t.b.v. het nieuwe college- de **opdracht te geven een voorlopig dekkingsplan** (met meerdere financiële uitwerkingen) op te stellen, waarmee inzichtelijk wordt gemaakt hoe de geplande ontwikkelingen betaald kunnen worden en de gemeenteraad hier voor de gemeenteraadsverkiezingen over te informeren. In het onderzoek naar het dekkingsplan wordt het memo van het college *onderzoek naar woningbouw op de vrijkomende locaties* meegenomen. Na de verkiezingen zou besluitvorming over het dekkingsplan, PvE en stedenbouwkundig kader kunnen plaatsvinden. Portefeuillehouder DE RUIJTER merkt op dat besluitvorming op dit dossier na de verkiezingen zal plaatsvinden en dat het point of no return waarschijnlijk nog later zal zijn. Tenslotte merkt hij op dat het dekkingsplan een levend document zal zijn, met de gegevens die op dit moment bekend zijn.

Tweede termijn

De heer MOOIJ merkt op dat er **geen** sprake is van een **wedstrijd en winst nemen of verlies** lijden, maar van goede investeringen doen voor de gemeente, met een optimale opbrengst voor de 2 scholen en de leerlingen. Verder heeft hij niet gesproken over samengaan en samenwerken, maar van **samen gebruik maken** van en een optimaal rendement behalen voor de indrukwekkende investering. Naast een ideaal ziet hij hier ook een economisch belang voor de gemeente. Portefeuillehouder DE RUIJTER merkt op dat het geenszins de bedoeling is hier een wedstrijd van te maken en dat het mogelijk is dat de scholen elkaar op termijn elkaar wel in techniek zullen zoeken. Hij zegt dat de inrichting van de technieklokalen ten koste van de scholen komen. De heer BOERSMA merkt per interruptie op dat het **delen van gebouwen niet per se financiële voordelen** opbrengt. De heer MOOIJ antwoordt dat een meerjarige benadering kan leiden tot grotere opbrengsten.

De heer VERWEIJ stelt voor **groen licht te geven** om het **dekkingsplan op te stellen** en zal dit bij het amenderen van de punten preciseren. M.b.t. het door de heer Verweij eerdergenoemde ontbreken van **machtsmiddelen** van het college om haar zin door te drukken merkt de heer GRIMMIUS per interruptie op dat hij de wethouder heeft horen zeggen dat de gemeente de **wettelijke taak voor huisvesting** heeft. Op zijn vraag of men de **besturen volgt of hier zelf invulling aan mag geven** antwoordt de heer VERWEIJ dat de politiek/de gemeente geen invloed kan uitoefenen op onderwijskundige invulling, nog op het invullen van de huisvesting.

Op de vraag van de heer BOERSMA (per interruptie) of het wenselijk is dat scholen **tegen hun zin samenwerken** antwoordt de heer GRIMMIUS dat dit niet wenselijk is, maar dat het college/de raad nadrukkelijker hun mening mag geven en niet te veel de oren laat hangen naar de wensen van de scholen.

Op de vraag die de heer GRIMMIUS per interruptie t.a.v. de **samenwerking tussen school en vereniging vs. de scholen onderling** stelt antwoordt de heer VERWEIJ dat gymlokalen in de vrije uren door verenigingen gebruikt worden, maar dat de scholen niet van elkaars gymzalen gebruik hoeven te maken.

Mevrouw VAN ES wenst namens haar fractie het best mogelijke onderwijs voor kinderen, waarbij een **innovatieve en toekomstbestendige visie**: intensief samenwerken -zoals

de scholen in 2014 hadden- hoort. Het is echter niet de visie van 2 scholen, maar van 2 schooldirecteuren. Haar fractie vindt dat scholen zelf over hun visie gaan, maar vraagt zich wel af **hoe lang deze visie houdbaar** is.

Ondanks dat de portefeuillehouder zegt dat een **PvE nodig is om een dekkingsplan** te maken, zegt de ICS-adviseur dat dit niet het geval is en dat men met de voorlopige keuze voor scenario 2 een dekkingsplan kan uitwerken. Uit het feit dat hier niet voor wordt gekozen concludeert zij dat **het advies** aan de raad door de meerderheid van de fracties en het college **in de wind wordt geslagen**. Portefeuillehouder PAANS geeft aan dat men middels het rapport over meer informatie beschikt die men kan meenemen in de berekening. Portefeuillehouder DE RUIJTER geeft aan dat het dekkingsplan beter (en de marges misschien minder) wordt wanneer men een PvE en voorlopig stedenbouwkundig kader heeft, waardoor ook de OZB-opbrengsten, het aantal huizen, etc. bekend zijn. Op de vraag van mevrouw VAN ES waarom **3 maanden wachten** op een dossier van meer dan 7 jaar problematisch zou zijn antwoordt portefeuillehouder DE RUIJTER dat men ondertussen ook andere zaken wil/kan ontwikkelen. De heer BOERMSA verwijst per interruptie naar het memo van het college, waarin men aangeeft dat bij het ruimtelijke PvE wordt gekeken naar toevoeging van woningen bij Douwe Dekkerslaan, hetgeen relevant is voor het op te stellen dekkingsplan.

Mevrouw VAN wenst de toezegging dat bij het uitwerken van het PvE ook **niet met stakeholders** wordt gesproken. Portefeuillehouder DE RUIJTER bevestigt dit.

Op haar vraag naar **plan B** antwoordt portefeuillehouder DE RUIJTER dat dit renovatie zou kunnen zijn, maar dat ook dat veel geld kost. Niets doen is vanuit de wettelijke taak geen optie.

Op haar vraag of **kansenonderwijs** vooral is gericht op havo-vwo-leerlingen antwoordt portefeuillehouder DE RUIJTER dat bv. leerlingen van het vmbo geprikkeld kunnen worden en door kunnen gaan naar havo-vwo. De heer GRIMMIUS vraagt zich per interruptie af waarom de **interactie tussen vmbo-havo-vwo** wel tot de mogelijkheden behoort, maar de interactie tussen vmbo van de Lage Waard en de Willem de Zwijger niet. Portefeuillehouder DE RUIJTER ziet deze mogelijkheden wel, maar de scholen gaan hier zelf over. De heer GRIMMIUS antwoordt dat de scholen dit in 2014 wel een goed idee vonden. Portefeuillehouder DE RUIJTER geeft aan dat men moet werken met de huidige situatie en dat beide directeuren volledig worden gesteund door de raden van toezicht.

In antwoord op de vraag van mevrouw VAN ES wat er over is van de stelling van het college dat men **breed draagvlak** in de raad zoekt antwoordt portefeuillehouder DE RUIJTER dat een unanieme meerderheid het streven is, maar dat met een meerderheid van stemmen wordt besloten.

Mevrouw MIDDELKOOP is zich er zeker van bewust dat men niet moet afstevenen op een **financieel debacle**. Zij vindt het een gemiste kans dat het **RPO en sportakkoord** niet bij de second opinion van ICS betrokken is.

Op de vraag (per interruptie) van heer GRIMMIUS of zij het niet **voorbarig** vindt een **PvE en stedenbouwkundig ontwerp uit te werken** terwijl haar partij mogelijk kan beslissen dat het plan niet doorgaat antwoordt mevrouw MIDDELKOOP dat om te weten of men het kan betalen er onderzoek moet worden gedaan.

De heer VAN DER TAK wenst voor behandeling in de raadsvergadering antwoord te krijgen op zijn vraag naar het **effect op de vrije exploitatieruimte** van de maximale lasten (of van bv. 30% van de totale investering). Portefeuillehouder PAANS antwoordt

dat men medio 2022 een professioneel rapport met diverse financiële denkrichtingen en alle bijkomende aspecten door Deloitte kan verwachten. Verder merkt hij op dat er ruimte is, dat men de basisvariant nodig heeft gehad om 2 jaar dicht te rekenen. Men heeft een aantal maatregelen in de + en ++ variant uitgewerkt. Daarnaast is er in de septembercirculaire een forse plus en een aangenomen motie om overtollige gelden te storten in een kapitaalsdekkingsreserve voor mogelijke investeringen in de toekomst. Het baart de heer VAN DER TAK **zorgen** de portefeuillehouder te horen zeggen dat een dekkingsvoorstel een **levendig document** is. Portefeuillehouder PAANS antwoordt dat dit te maken kan hebben met het feit dat veel onderwerpen (bv. herijking gemeentefonds) nog volop in beweging zijn en men niet in de toekomst kan kijken. Portefeuillehouder DE RUIJTER bevestigt dat men niet weet wat de toekomst brengt en dat op voorhand met allerlei zaken rekening is gehouden (worstcasescenario).

De heer VAN DER TAK vraagt naar de argumenten van het college om het advies van de **ICS-adviseur** niet te volgen. Tevens uit hij nogmaals zijn **zorgen om de artikel 12-norm**.

Mevrouw VAN ES vindt per interruptie dat **stijging van bouwkosten en langjarige rente** moet terugkomen in het dekkingsplan. Op haar vraag naar de **kosten van uitwerking** van de PvE en stedenbouwkundig kader antwoordt portefeuillehouder DE RUIJTER dat de scholen voor de PvE € 30.000,- / € 50.000,- per school betalen en voor het stedenbouwkundig ontwerp € 75.000,-. Mevrouw VAN ES merkt op dat het niet nodig zou zijn deze € 155.000,- uit te geven wanneer men akkoord gaat met een marge van 5 miljoen. Portefeuillehouder DE RUIJTER vindt dit kort door de bocht en stelt voor goed en grondig onderzoek te doen.

De heer VAN DER TAK bevestigt de vraag van mevrouw VAN ES of de OP-fractie, wanneer blijkt dat er zo **weinig structurele investeringsruimte** overblijft, overweegt de formulering te wijzigen naar 'geef ons een beeld van wat wel haalbaar zou zijn'. Men wil het beste binnen de bestaande mogelijkheden.

Mevrouw BOKMA verzoekt bij het voorlopig dekkingsplan **een inzicht in de kosten van renovatie naar BENG-normen**. Daarnaast ziet men in het toekomstige plan graag terug wat de **kosten voor scholen, sport en ontwikkeling van ruimte** zijn.

De heer DEN DEKKER heeft met **verbazing** en blijdschap naar de heer Van der Tak geluisterd, terwijl zijn fractiegenoot gisteren zonder enige dekking en onderbouwing pleitte voor een cultureel centrum, en adviseert hen een **consistente lijn in woordvoering** te hebben. De heer VAN DER TAK zegt als financieel woordvoerder dat men **mag dagdromen**, maar dat er wel **dekking** moet zijn.

De heer DEN DEKKER vraagt nogmaals of bij de uitwerking van een PvE het **betrekken van inwoners uitgesteld** kan worden tot het dekkingsplan bekend is. Portefeuillehouder DE RUIJTER antwoordt dat er sprake is van fasering en dat men vooralsnog niet met de omgeving in gesprek gaat.

Op zijn vraag of het voor februari 2022 **haalbaar is met een grofmazig dekkingsplan** te komen, dat wordt gebaseerd op een PvE, dat input is voor stedenbouwkundige kaders antwoordt portefeuillehouder DE RUIJTER dat men in februari met een dekkingsplan komt, maar dat de doorlooptijden van een PvE en stedenbouwkundig kader iets langer zijn. De heer DEN DEKKER concludeert dat het grofmazige dekkingsplan dus niet gebaseerd is op een PvE en stedenbouwkundig kaders, maar parallel aan elkaar zal lopen.

De heer BOERSMA is blij met **de toezegging van de routekaart** en om voor de verkiezingen met (een eerste aanzet voor) een **dekkingsplan** te komen. Mevrouw VAN ES wenst, per interruptie, een duidelijk dekkingsplan te zien, geen aanzet tot. Graag ziet de SGP-fractie het **memo van het college inzake de aanvulling van ICS** aan het raadsbesluit toegevoegd (hierover overweegt men een amendement). Verder wenst men de opmerking *opdracht te geven om een dekkingsplan op te stellen te annuleren en te vervangen door voor de verkiezingen naar de raad te zenden*. Tenslotte wenst hij wanneer scenario 2 niet haalbaar is, in het dekkingsplan **denkrichtingen** voor na verkiezingen aan te geven.

De commissie adviseert aansluitend de onderhavige stukken als bespreekstuk door te leiden naar de gemeenteraad.

09. Afbakening Jeugdhulp.

Er wordt i.v.m. het belang van dit onderwerp besloten dit agendapunt op een ander tijdstip te vervolgen. De agendacommissie zal worden verzocht dit als eerste punt op de agenda te zetten. De VOORZITTER dankt mevrouw Den Outer voor haar bereidwilligheid.

10. Sluiting.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter om 22.50 uur de vergadering onder dankzegging aan eenieder voor diens inbreng.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raadscommissie Samenleving op

Mevrouw M. Muijzer
(griffier)

mevrouw H.M. van Wijngaarden
(voorzitter)

Lijst met toezeggingen

1. haalbaarheidsonderzoek VO-scholen, dekkingsplan

Portefeuillehouder DE RUIJTER

De portefeuillehouder zegt toe begin (februari) 2022 met een dekkingsplan te komen.

2. haalbaarheidsonderzoek VO-scholen, financiële denkrichtingen

Portefeuillehouder PAANS

De portefeuillehouder zegt toe voor de verkiezingen met diverse financiële uitwerkingen, in de breedste context voor de financiële huishouding. Dit wordt getoetst door de heer Van Vugt van Deloitte. De heer Van Vugt is beschikbaar om een toelichting hierop te geven als autoriteit gemeentefinanciën.

3. haalbaarheidsonderzoek VO-scholen, PvE en stedenbouwkundigkader en routekaart

Portefeuillehouder DE RUIJTER

De portefeuillehouder zegt toe dat men een voorlopig PvE en stedenbouwkundigkader medio 2022 tegemoet kan zien. Ook zegt hij toe de raad een routekaart voor 2022 te doen toekomen.

4. haalbaarheidsonderzoek VO-scholen, interactie verenigingen en scholen

Portefeuillehouder DE RUIJTER

De portefeuillehouder neemt interactie tussen verenigingen met accommodaties en scholen mee in het vervolgproces.